

—Quænam in hoc praxis in Hispania?

R. Quæ juxta antiquos a sæculo XIII mores, continetur in tit. 20, lib. 1.º *processalis legis (ley del Enjuiciamiento civil)*.

LECTIO CVII.

DE PROCESSU SUMMARISSIMO SEU JUDICIALI, ET EX INFORMATA
CONSCIENTIA.

—Quid est processus summarissimus?

R. Illa judicialis procedendi forma in qua non solum solemnitates rejiciuntur, sed etiam aliqua ad judicandum necessaria, unde ab aliquibus *extrajudiciales* actus nuncupantur ad mentem Concilii.

—Quæ sunt hæ partes necessariae?

R. Citatio rei, proindeque responsio hujus in judicio, et citatio ejus ad ferendam sententiam, quæ illi inaudito nota fit. Ommittitur etiam in aliquibus probatio, cum hæc non in omnibus necessaria sit.

—Ergo injusti sunt tales processus, cum judex non nisi auditis partibus sententiam ferre debeat?

R. Neg. Sunt enim hujusmodi causæ et in ecclesiasticis et in sæcularibus ut plurimum correctionales et ordinis publici, in quibus Ecclesia et Respublica ad hunc servandum et corrigendos excessus, probata læsione, vel ad vitanda graviora, in delinquentes justissime agunt.

—Sunt in praxi sæculari talia summarissima judicia?

R. Af. In causa spoliationis, in qua spoliatus, ex interdicto judicis, reponitur inaudito spoliatore, si data cautione spoliatus ita velit agere (1).

In causis etiam alimentorum et depositi ad custodiendam fœminam, si contra sævitiam patris vel mariti cavendum sit, nam his inauditis judex summarissime agit (2).

—Processus summarissimus et extrajudicialis est actus voluntariæ jurisdictionis?

(1) Art. 124 de la ley del Enjuiciamiento civil.

(2) Art. 1282 y 1313.

R. Neg. Quamvis ita ab aliquibus juris cons. dicatur, non est enim inter volentes. Potest tamen esse in aliquo casu, ut infra dicitur.

—Processus summarissimus et extrajudicialis est idem ac processus ut ajunt gubernativus?

R. N. Nam talis processus gubernativus est administrativus, puta ad reparationem templi vel ad fabricæ computos reddendos, hic vero, quamvis extrajudicialis, natura sua in jure canonico criminalis est, atque ad morum correctionem; unde vulgariter dicitur processus ex *informata conscientia*.

—Habet hic processus fundamentum in jure Trident.?

R. Af. Et patet ex cap. 1.º Sess. XIV, cum agitur de clericis discolis et scandalosis corrigendis: «Cum honestius ac tutius sit subjecto, debitam præpositis obedientiam impendendo, in inferiori ministerio deservire, quam cum præpositorum scandalo graduum altiorum appetere dignitatem; ei, cui ascensus ad sacros ordines a suo Prælato, ex quacumque causa, *etiam ob occultum crimen*, (Nb.) *quomodolibet, etiam extrajudicialiter*, fuerit interdictus, aut qui a suis ordinibus, seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla contra ipsius Prælati voluntatem concessa licentia de se promoveri faciendo, aut ad priores ordines, gradus et dignitates, sive honores, restitutio suffragetur.»

—Quinam sunt ergo casus procedendi extrajudicialiter et ex *informata conscientia*?

R. Duo tantum ex mente Concilii nempe, 1.º denegatio sacrorum ordinum vel promotionis ad superiores, puta ex diaconatu ad presbiteratum. 2.º Suspensionis temporalis in exercendo officio ecclesiastico, ob crimen a clerico patratum, quod quidem Episcopo certo constat, sed difficile probabitur et scandalum parient publicæ probationes si fiant.

—Qua de causa Episcopus non tenetur reddere rationem de non promovendo?

R. Quia hujusmodi actus est non solum voluntariæ, sed etiam gratiosæ jurisdictionis, nequit enim Episcopus cogi ordinare, quem ipse ordinare non vult; unde nec litteram scribere nec processum inire hac de re tenetur. Episcopus

enim scit utrum in diocesi plures indigeantur clerici et etiam de litteraria aptitudine. Si vero promovendus habeat crimen occultum, Episcopo vero sit notum, processus, si formetur, extrajudicialis et criminalis erit.

—Potest procedere ex informata conscientia in casu delicti publici?

R. Neg. Ut plurimum, nisi ex majori publicitate majus sequatur scandalum, Apostolus enim (1.^a ad Timot. cap. 5, v. 20), ait: «Peccantes coram omnibus argue, ut et cæteri timorem habeant, quæ verba Concilium recordavit Sess. XXIV, cap. 8. Et hæc est communior opinio Romæ. Quin etiam cum hæc potestas discretionalis sit, non amplianda videtur ad publica crimina, nisi in casu majoris scandali (1).

—Quænam sunt Concilii hac de re et super crimine publico notanda verba?

R. «Apostolus monet (2) publice peccantes palam esse corripiendos. Quando igitur ab aliquo publice et in multorum conspectu crimen commissum fuerit, unde alios scandalo offensos commotosque fuisse non sit dubitandum; huic condignam pro modo culpæ pœnitentiam publice injungi oportet; ut quos exemplo suo ad malos mores provocavit, suæ emendationis testimonio ad rectam revocet vitam:» (Sess. XXIV, cap. 8).

—Potest hæc pœnitentia publica commutari?

R. Af. Subdit enim Concilium: «Episcopus tamen publicæ hoc pœnitentiæ genus in aliud secretum poterit commutare, quando ita magis judicaverit expedire.» (Sess. XXIV, cap. 8). Mt.

—Quænam in hac parte Concilii ad correctionem regulæ?

R. «Eadem sacrosancta Tridentina Synodus, præsentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, et Nuntiis, intendens nonnulla statuere, quæ ad jurisdictionem pertinent Episcoporum: ut juxta proximæ sessionis decretum, illi in commissis sibi ecclesiis eo libentius resideant, quo facilius, et commodius sibi subjectos regere, et

(1) Contrariam opinionem tenet Bouix, tit. 2.º de judiciis p. 2.^a, cap. 3.º, pag. 325, sed rationes ab ipso allatæ non convincunt.

(2) 1.^a Tim. 5, v. 6.

in vitæ, ac morum honestate continere potuerint: illud primum eos admonendos censet, ut se pastores, non percussores esse meminerint, atque ita præesse sibi subditis oportere, ut non in eis dominantur, sed illos, tamquam filios et fratres, diligant, elaborentque ut hortando, et monendo ab illicitis deterreant; ne, ubi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur.» (Sess. XIII, cap. 1).

—Quid præmittendum in hoc casu contra hos delinquentes?

R. «Quos tamen, si quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apostoli est ab eis servanda præceptio, ut illos arguant, obsecrent, increpent in omni bonitate et patientia: cum sæpe plus erga corrigendos agat benevolentia, quam austeritas; plus exhortatio, quam comminatio; plus charitas, quam potestas. Sin autem ob delicti pravitate virga opus fuerit: tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia judicium, cum lenitate severitas adhibenda est: ut sine asperitate disciplina populis salutaris ac necessaria conservetur: et qui correcti fuerint, emendentur: aut si resipiscere noluerint, cæteri, salubri in eos animadversionis exemplo, a vitiis deterreantur, cum sit diligentis, et pii simul pastoris officium morbis ovium levia primum adhibere fomenta; post, ubi morbi gravitas ita postulet, ad acriora, et graviora remedia descendere.» (Ib.)

—«Sin autem nec ea quidem proficiant illis submoven- dis, cæteras saltem oves a contagionis periculo liberare?»

R. «Cum igitur rei criminum plerumque ad evitandas pœnas, et Episcoporum subterfugienda judicia, querelas, et gravamina simulent: et appellationis diffugio judicis processum impediunt, ne remedio ad innocentiam præsidium instituto, ad iniquitatis defensionem abutantur, atque ut hujusmodi eorum calliditati, et tergiversationi occurratur; ita statuit et decrevit: In causis visitationis, et correctionis, sive habilitatis, necnon criminalibus, ab Episcopo, seu illius in spiritualibus vicario generali, ante definitivam sententiam, ab interlocutoria, vel alio quocumque gravamine, non appelletur: nec Episcopus, seu vicarius appellationi hujusmodi, tamquam frivola, deferre teneatur.» (Ib.) Cætera in lectione sequenti require.

—Datur appellatio ad superiorem in his processibus?

R. N. Et patet ex verbis Concilii: nulla contra ipsius Prælati voluntatem... restitutio suffragetur. Ita pluries a Sacra Congreg. decissum est, et nuperrime anno 1848 (1).

—Quid ergo faciendum si Episcopus tanta abutatur potestate?

R. Patet recursus ad Sacram Congregationem Concilii, in qua de his sæpe cognitum est, et a qua exiguntur Episcopo rationes facti et processus secretus ab ipso inchoatus, unde patet hanc potestatem nec discretionalem tantum esse, nec tyrannidem redolere.

—Datur in Hispania recursus ad Rotæ Tribunal?

R. N. Sicuti enim Concilium abstulit appellationem ad Metropolitanum, quæ vigeat ex Decretalibus et jure communi, ita etiam et recursus ad alios superiores nisi Romanum Pontif. proindeque et ad Rotæ Tribunal. 2.º Quia Rota de secretis et reservatis his non agit nec apud Urbem Romam.

—Verbum quomodolibet porrigitur etiam ad secundam partem Trid. sententiæ?

R. Af. Et est communis inter doctores: (Vide Fagnan. Bona, etc.)

—Suspensiones ergo hæc ex informata conscientia nullæ et invalidæ sunt in bona disciplina?

R. Sic jansenistæ omnes, et ad eorum mentem ridicula Pistoriensis Synodus, sed hanc opinionem a rabulis illis consarcinatam Pius VI in prop. 49, Bullæ *Auct. Fidei, falsam, perniciosam et Tridentino injuriosam* declaravit. Aliam vero in qua emendabat Concilium Trident. asserens non licere Episcopo inflingere suspensionem ex informata conscientia declaravit idem Pont. (prop. 50) esse jurisdictionis prælatorum læsivam.

—In quibus casibus speciatim suspensionem inflingit Episcopus ex informata conscientia in clericum jam promotum?

(1) Ex resol. Sacræ Congreg. Conc. in causa Episcopi Lucionensis (*Luzon*) contra Metropol. Burdigalensem.

R. 1.º In casu concubinitus non publici, nec notorii, sed difficulter probandi.

2.º In casu sollicitationis ad turpia, præsertim in sacramento matrimonii.

3.º In mala directione monialium, rixas inter eas fovendo et concitando, quin etiam contra parochum in parochia sua turbas comitantem.

4.º In inmixtione in politicis, præsertim si reprobatis societatibus nomen dederit.

5.º Contra clericum usurarium, vel mercimoniam deditum.

6.º Contra clericum qui Episcopo reverentiam negat et ipsum alloquentem secreto contumeliis afficit. (1)

Idem dicendum in aliis similibus qua comprehenduntur in verbis *quomodolibet*, quæ quidem latissima sunt.

—Quomodo intelligenda illa verba etiam ob occultum crimen?

R. Sunt aliqua crimina qua nec publica, nec occulta dici possunt, cum a paucis sciuntur. Hæc sine secreto persequi plus scandali quam ædificationis produceret. Secreto ergo expedit persequi, quamvis ea in rigore juris occulta dici non possint. His forsitan conciliantur opiniones hac de re contrariæ erga interpretationem horum verborum.

—Datur specialis processus ex informata conscientia contra clericos concubinos ex Tridentino?

R. Af. «Quam turpe, ac clericorum nomine, qui se divino cultui addixerunt, sit indignum, ac impudicitiam sordibus, immundoque concubinitu versari, satis res ipsa, communi fidelium omnium offensione, summoque clericali militiam dedecore, testatur. Ut igitur ad eam, quam decet, continentiam, ac vitæ integritatem ministri Ecclesiæ revertentur, populusque hinc eos magis discat revereri, quo illos

(1) Casus hic non infrequens. Episcopo probo et benigno clericum discolum corripiente scimus hunc Prælato probrosi verbis et etiam minis insectasse, eo quod secreto agerent, et sine testibus correptio fieret. Justissima ergo in hoc casu suspensio, a qua non appellatum fuit; si autem appellatio data fuisset ad Sacram Congreg. hæc potius Episcopi probi assertionibus assensum præbuisset, quam petulantis clerici.

vita honestiores cognoverit; prohibet Sancta Synodus quibuscumque clericis, ne concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra detinere, aut cum iis ullam consuetudinem habere audeant: alioquin pœnis a sacris canonibus, vel statutis ecclesiarum impositis, puniantur.» (Sess. XXV, cap. 14.)

—Quod si a superioribus moniti, ab iis se non abstinuerint?»

R. «Tertia parte fructuum, obventionum, ac proventuum beneficiorum suorum quorumcumque, et pensionum, ipso facto sint privati: quæ fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco, arbitrio Episcopi, applicetur.» (Ib.)

—«Sin vero in delicto eodem cum eadem, vel alia fœmina perseverantes, secundæ monitioni adhuc non paruerint?»

R. «Non tantum fructus omnes, ac proventus suorum beneficiorum, et pensiones eo ipso amittant, qui prædictis locis applicentur, sed etiam a beneficiorum ipsorum administratione, quoad ordinarius, etiam uti Sedis Apostolicæ delegatus, arbitrabitur, suspendantur.» (Ib.)

—«Et si ita suspensi, nihilominus eas non expellant; aut cum iis etiam versentur?»

R. «Tunc beneficiis, portionibus, ac officiis, et pensionibus quibuscumque ecclesiasticis perpetuo priventur; atque inhabiles ac indigni quibuscumque honoribus, dignitatibus, beneficiis ac officiis in posterum reddantur, donec post manifestam vitæ emendationem ab eorum superioribus cum iis ex causa visum fuerit dispensandum.» (Ib.)

—«Sed si, postquam eas semel dimiserint, intermissum consortium repetere, aut alias hujusmodi scandalosas mulieres sibi adjungere ausi fuerint?»

R. «Præter prædictas pœnas excommunicationis gladio plectantur. Nec quævis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediatur, aut suspendatur.» (Ib.)

—Quis in hoc secreto processu cognoscit?

R. «Supradictorumque omnium cognitio, non ad archidiaconos, nec decanos, aut alios inferiores, sed ad Episcopos ipsos pertineat: qui sine strepitu, et figura iudicii, et sola facti veritate inspecta, procedere possint.» (Ib.)

—Quid vero si delinquentes beneficia non habeant?

R. «Clerici vero beneficia ecclesiastica aut pensiones non habentes, juxta delicti, et contumaciæ perseverantiam et qualitatem, ab ipso Episcopo carceris pœna, suspensione ab ordine, ac inhabilitate ab beneficia obtinenda, aliisve modis, juxta sacros canones, puniantur.» (Ib.)

—«Episcopi quoque, quod adsit, si ab hujusmodi crimine non abstinuerint, et a Synodo Provinciali admoniti, se non emendaverint?»

R. «Ipso facto sint suspensi: et si perseverent, etiam ad Sanctissimum Romanum Pontificem ab eadem Synodo deferantur, qui pro qualitate culpæ, etiam per privationem, si opus erit, in eos animadvertat.» (Ib.)

—Sunt alii casus in quibus Episcopus de plano et summarissimo cognoscit?

R. Af. In controversiis super præcedentia et prælatione quæ vulgo dicuntur *questiones de etiqueta*. (Vide Lect. LXII, fol. 294, ex Sess. XXV Concilii, cap. 13 de ref. reg.)

LECTIO CVIII.

DE APPELLATIONIBUS.

—Quid est appellatio?

R. Ab inferiori iudice ad superiorem provocatio, facta ab eo qui aliqua sententia gravatur, seu gravari potest?

—Quotuplex est appellatio?

R. 1.º Scriptis, vel in voce.

2.º Judicialis, et extrajudicialis.

3.º A sententia definitiva, et ab interlocutoria.

4.º Utilis seu rationalis, et frivola.

—Appellationem extrajudicialem interponere licet?

R. Af. Sed improprie dicuntur appellationes, dicitur enim in Decretalibus: «Quoniam sacri canones etiam extrajudicium passim appellare permittunt, nec solent hujusmodi dici appellationes sed *provocationes ad causam*...» (Lib. 2.º, tit. 28, cap. 5.º).

—Quibus in casibus appellatur extrajudicialiter?

R. Jure communi dicitur: «Statuimus ut ab electioni-

bus, postulationibus, provissionibus, et *quibuslibet extrajudicialibus actibus* (in quibus potest appellatio interponi) quisquis ex eis gravatum se reputans per appellationis beneficium gravamen illatum desideraverit revocari, intra decem dies (postquam sciverit) si velit appellet.» (§ 8. tit. 15, lib. 12, Decret. in Sexto).

—Datur appellatio extrajudicialis ut ordinandus non teneatur examen subire?

R. Neg. Ait enim Trid. «Et nullus appellationis remedio se tueri possit quominus examen subire teneatur.» (Sess. VII, cap. 13).

—Datur appellatio extrajudicialis in visitatione pro morum correctione?

R. N. «In causis visitationis et correctionis, sive habilitatis, et inhabilitatis, necnon criminalibus, ab Episcopo, seu illius in spiritualibus Vicario generali, ante definitivam sententiam, ab interlocutoria, vel alio quocumque gravamine, non appelletur: neque Episcopus, seu Vicarius appellationi hujusmodi, tamquam frivolæ deferre teneatur; sed ea, ac quacumque inhibitione ad appellationis iudice emanata, nec non omni stylo et consuetudine, etiam immemorabili, contraria non obstante, ad ulteriora valeat procedere.» (Sess. XIII, cap. 1.º).

—Semper et sine exceptione sequenda est hæc regula?

R. Af. «Nisi gravamen hujusmodi per definitivam sententiam reparari, vel ab ipsa definitiva appellari non possit: quibus casibus sacrorum, et antiquorum canonum statuta illibata persistent.» (Ib.) Horum autem rationem vide in lectione præcedenti.

—Potest hæc sententia admitti in aliquo effectu?

R. In devolutivo, non vero in suspensivo, ait enim Concilium Sess. 22, cap. 1.º de Ref.: «Nec appellatio executionem hanc quæ ad morum correctionem pertinent suspendat.»

—Potest admitti ad S. Sedem appellatio?

R. N. Procedunt enim etiam tamquam Apostolica Sedis delegati prouti supra dictum est.» (L. XX, fol. 92, de visitatione. Sess. XXIV, cap. 10 de Ref.)

—Datur appellatio in processu ex informata conscientia?

R. Neg. Et patet ex dictis lectione præcedenti. fol. 522.

—Datur in causa contra clericum concubinarium?

R. N. Et patet ex dictis etiam in lectione præcedenti fol. 524.

—Quomodo fit appellatio?

R. Appellatio in voce fit in actu notificationis sententiæ et sufficit dicere *appello*, vel *provoco*, quæ verba notarius actu conscribit in notificationis, et suscribit cum ipso reo. Appellatio scripta in libellum redigitur, in quo gravamina illata vel inferenda breviter exponiuntur.

—Quot dies dantur ad appellandum?

R. Jure civile quinque tantum: jure canonico decem etiam pro extrajudicialibus, ut supra dictum est, hæc vero spatia fatalia dicuntur in illis enim prorogatio non datur (1).

—Tempus decem dierum statuitur jure Tridentino?

R. Neg. Sed jure Decretalium, nihil enim de hoc spatio S. Synodus, sed in libro 2.º Decret. sic habetur. (Cap. 15, tit. 27). «Cum post decem dierum spatium sententia in auctoritatem rei transeat judicatæ, qui ad provocationis subsidium intra id temporis non recurrit appellandi sibi aditum denegavit.»

—Quibus in causis apud nostrates quinquedium sequitur juris civilis?

R. In causis mere temporalibus vel mixtiformi, in quibus iudex agit juxta methodum dictæ legis (*ley del Enjuiciamiento civil*). In sacramentalibus vero et mere ecclesiasticis, quin etiam in extrajudicialibus decem dierum potius dandum videtur.

—Ante quem appellatur?

R. Ante iudicem qui sententiam tulit, provocaturque ad immediatum superiorem non omisso medio. Ille iudex a quo hic ad quem dicitur.

—Quid hac de re Tridentinum?

R. «A sententia Episcopi, vel ipsius in spiritualibus

(1) Art. 67. de la ley de Enjuiciamiento Civil. Las sentencias definitivas y las interlocutorias que decidan un artículo, serán apelables dentro de cinco dias.»

Vicarii generalis, in criminalibus appellationis causa, ubi appellationi locus fuerit, si Apostolica auctoritate in partibus eam committi contigerit, Metropolitano, seu illius etiam Vicario in spiritualibus generali; aut, si ille aliqua de causa suspectus foret, vel ultra duas legales dietas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, uni ex vicinioribus Episcopis, seu illorum Vicariis, non autem inferioribus iudicibus, committatur.» (Sess. XIII, cap. 2).

—Quotuplici modo potest admitti sententia?

R. Dupliciter, in effectu nempe suspensivo et in devolutivo.

—Cum dicitur in Concilio vel Decretalibus, *quacumque appellatione remota* intelligendum est nullum esse nec appellationi nec querellæ locum?

R. Neg. Sed tantum non licere suspensionem in exequenda sententia, sed admittendam tantum devolutionem ad superiorem seu ad effectum devolutivum.

—Possunt Legati et Nuntii admittere appellationes?

R. N. Et patet ex dictis Lect. VII, fol. 33, ex Sess. VII, cap. 22.

—Quid habet hæc Innocentiana Constitutio hic citata?

R. Habetur in Sexto Decret., lib. 2.º, tit. de appellationibus, pro suffraganeis Rhemensis Ecclesiæ. et ex inclusione in Decretalibus jus commune evasit: jubet ergo ut tribunal officialium ecclesiasticorum idem sit ac tribunal Episcopi, ab eoque ad Metropol. debeat appellari, excepto casu in quo tribunal archidiaconi non idem sit ac Episcopi.

In illa etiam exhibetur decem dierum spatium, quod reipsa Concilium Trid. probat; verba enim Decretalis hæc sunt. «Si vero vocatis partibus vel nullatenus, *aut non intra decem dies* post interlocutoriam vel definitivam sententiam appellatum fuisse,» etc.

—Quod temporis spatium datur ad actarum remissionem?

R. «Reus, ab Episcopo, aut ejus Vicario in spiritualibus generali, in criminali causa appellans, coram iudice, ad quem appellavit, acta primæ instantiæ omnino producat: et iudex, nisi illis visis, ad ejus absolutionem minime procedat. Is autem, a quo appellatum fuerit, intra triginta dies acta ipsa postulanti gratis exhibeat, alioqui absque

illis causa appellationis hujusmodi, prout justitia suaserit, terminetur?» (Sess. XIII, cap. 3.º)

—Quomodo hæc acta remissa appellantur?

R. Vulgariter dicuntur *Apostoli*, quia mittuntur.

—Quis tenetur solvere appellationis expensas?

R. «Præterea, si quis in casibus a jure permissis appellaverit, aut de aliquo gravamine conquestus fuerit, seu alias ob lapsum biennii, de quo supra, ad alium iudicem recurrerit; teneatur acta omnia, coram Episcopo gesta, ad iudicem appellationis expensis suis transferre: eodem tamen Episcopo prius admonito, ut, si quid ei pro causæ instructione videbitur, possit iudici appellationis significare.» (Sess. XXIV, cap. 20.)

—Tenetur aliquid solvere non appellans?

R. «Quod si appellatus compareat, cogatur tunc in quoque actorum, quæ translata sunt, expensas, proportionem suam, si illis uti voluerit, subire; nisi aliter ex loci consuetudine servetur, ut scilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat.» (Ib.)

—Quænam sunt notarii in appellationibus munia?

R. «Porro ipsam actorum copiam teneatur notarius, congrua mercede accepta, appellanti quanto citius, et ad minus intra mensem exhibere. Qui notarius, si in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officii administratione arbitrio ordinarii suspendatur; et ad dupli pœnam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem et pauperes loci distribuendam, compellatur.» (Ib.)

—«Judex vero, si et ipse impedimenti hujus conscius particepsve fuerit, aliterve obstiterit, ne appellanti integre acta intra tempus traderentur?»

R. «Ad eandem dupli pœnam, prout supra, teneatur: non obstantibus, quoad omnia suprascripta, privilegiis, indultis, concordiiis, quæ suos tantum teneant auctores, et aliis quibuscumque consuetudinibus.» (Ib.)

—Datur appellatio in controversiis super præcedentia?

R. Neg. Ex cap. XIII, Sess. XXV: v. Lect. LXII, fol. 294.

—Quod est in Hispania ultimum appellationum tribunal?

R. Rotæ Tribunal, de quo vide Lect. VII, fol. 34.